

REDACTIA

Arad, Str. Aulic (Adam)

ABO MENTUL

Peru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe 1/2,
un fl. 6; pe 1/4 de an
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

Nr. de Duminică pe
an fl. 2.—

Într. României și străinătății
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulic (Adam)

INSERȚIUNILE

de 1 și 2 garmond: prima-oră
7 cr.; a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare pub
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunc să plăti
învalte în Arad.

Scrisori nerancate nu

TRIBUNA POPORULUI

Rostul somațiunei.

Deoarece dl Dr. Rațiu n'a găsit de consult și de necesar a răspunde somațiunei noastre, de trei ori publicată, datori suntem publicului a explica rostul ei.

În ziua de 10 Ianuarie 1896 majoritatea membrilor comitetului național, în frunte cu dnl Dr. V. Lucaciu, Dr. D. P. Barcianu și ceilalți, au dat o declarație, după care dl Dr. I. Rațiu nu mai avea dreptul să se considere president. Ceva mai târziu, la 1 Februarie, s'a încercat o împăcare. N'a reușit nici aceasta. Grație foilor pe care pusesese înă deplină stăpânire, dl Rațiu a urmat să se considere șef al partidului și discuțiunile lungi și adese, ori violente ce au urmat, n'au lămurit pe deplin, pentru toți, echivocul în urma căruia fruntașii politicii zise memorandiste s'au desbinat tot mai mult între dînșii.

Am somat deci pe dl Dr. Rațiu să publice discursul prin care a deschis ședința de la 16/28 Noemvrie 1895 a comitetului național, precum și procesul verbal al acestei ședințe.eram siguri însă, că dl Rațiu nu va publica nici una nici alta. De ce?

Eată de ce?

În vorbirea sa de deschidere, dl Rațiu constată oboseala unora de a mai lupta (facea aluziune la cei ce episeră din temniță) și de aceea s'a și hotărât unanım, ca de aci încolo și membrii comitetului substituit să facă parte din comitetul național, ca astfel puterile noului să poată lucra și pentru cei oboșiți; ear' mai presus de toate dl Rațiu spunea, că pentru a pute duce o luptă cu șanse mai multe de un succes mai practic, pe viitor trebuie să lucrăm în înțelegere cu prelații noștri.

Ei bine, întrebăm pe patronul intransigentului „autorizat” dela Sibiu, și întrebăm pe toți Românii: ce însemna această din urmă enunțare? Însemna ea oare că, în ajunul milenului, comitetul național, sub președinția dlui Rațiu, va face o politică radicală, care să turbure adânc apele guvernului și sârbările milenare? E cu puțință să faci astfel de politică luând avizul metropolilor Miron Romanul și Victor Mihăiți? Dar se știa, că politica memorandistă preconisată de „Tribuna” de atunci, avea cel mult aprobarea unui singur episcop român. Miron Romanul combătuse pe față mergerea la Viena, ear' despre actualul metropolit al Blajului se știa la Sibiu, că după congresul naționalităților admoniase pe cei mai harnici preoți ai săi să nu mai ia parte la „demonstrațiunile”, cum numia tot ce puneam la cale noi, vechii tribunisti. D'aceia asiguraserăm obște română, că n'are să se țină la Blaj memorabila adunare propusă, pe ziua de 3/15 Maiu, d'un scriitor dela „Tribuna”, care zicea să mergem pe acea zi „sute de mii la Blaj, unde într'un extaz să juram pe evan-

gelia lui Barnuțiu” etc. etc. Colaboratorul acesta, ca și ceilalți, n'avea ideie de cele petrecute și nici nu cunoaște politica I. P. S. Sale metropolitului Mihăiți, ceea-ce s'a dovedit chiar în ajunul zilei de 3/15 Maiu, când însăși „Tribuna” contramanda „demonstrațiunea” plănuită, „pentru a nu primejdi instituțiunile culturale dela Blaj”.

Cum se potrivește deci atitudinea de azi a „Tribunei”, care se năpustește asupra noastră, pentru-că accentuăm coarde atinse de dl Rațiu încă la 1895? Nu este oare clar pentru ori și cine, că actuala „Tribuna” chiar, nu se conduce conform principiilor intime ale d-lui Rațiu, ci organul pretins „autorizat” se redactează după priceperea unor tineri puși la adăpost de ori ce grije a vieții, fac pe grozavii, pe radicalii și intransigenții și socot că trebuie să pot ferici nația înainte chiar de a-și asigura în societate un rost.

La tot cazul e o ciudată companie: dl Rațiu patronând tinerii (minori cei mai mulți), cari ai crede, judecând de pe scrișele lor, că vor lua cu asalt toate fortărețele maghiare, și primind politica d-lui Dr. Mocsonyi, care se resumează: să stăm linișțiți!

Cât despre a doua chestie: publicarea procesului verbal, dacă l'ar publica, s'ar inveda, că și în privința organizării partidului, dl Rațiu este cel care a nesocotit hotărârile aduse chiar sub a d-sale președinție și că dacă noi tindem spre o nouă organizare, lucrăm conform hotărârii aduse de cei 22 membri ai comitetului național întruniți în ședința, la 28 Noemvrie 1895.

Să publice dl Rațiu acele hotărâri și să declare că va lucra conform angajamentului luat, și poate că echivocul ce d'atâta vreme învrăjbește pe atâția frați de arme, s'ar lămurii.

Și fiind-că atât dl Rațiu, cât și dl Mocsonyi, ear după ei și dl Pop de Băsești, accentuează într'una, că în fața forței majore să menținem vechia organizare chiar așa știrbită și insuficientă cum este, noi propunem să convoace dl Rațiu pe membrii comitetului național ales la 1892 și pe cei ai comitetului substituit. Să vedem, aproba-vor ei politica făcută de d-nii Rațiu-Coroianu și vota-i vor încredere și mulțumire pentru halul în care au adus partitul?.. Isprăvile unor societari pe acțiuni nu pot fi luate însă ca afaceri politice, după cum nici articolele de ziare și cearta în seriile nesfârșite nu pot ține locul unor acțiuni politice.

Încă odată: de ce dl Rațiu nu publică vorbirea sa și procesul verbal al ședinței dela 16/23 Noemvrie 1895 a comitetului național? De ce i-e frică de lumină? De ce să se ascundă sub posa atâtor iresponsabili, luați, unii dela „Telegraful”, ear alții dela „Dreptatea”?... E păgubitor și nedemn!

Earăși Săcuii. Am pomenit de mai multe ori acțiunea lui László Gyula, secretarul camerei de comerț din Murăș Osorheiu, dezvoltată în favorul Săcuii, în special însă despre înființarea unui birou central pentru a procura slujbe la Săcuiențe, ca să nu emigreze în — Țară

Cu cât rezultat a lucrat dl secretar, reiese din următorul comunicat trimis foilor din Budapesta spre publicare:

„Log pe Onor. public, ca să nu se adreseze la mine pentru mijlocire în cauza plusării fetelor Săcuiențe, căci nu sunt în stare a răspunde numărului prea mare al într bătătorilor. Acțiunii pornite s'a pus capăt în comitatul Trei-scaunelor prin cercetarea poroită contra lui Kis Jenő, pe care a orînduit o contra numitului profesor comitetul comitatens, pentru delictul de procurare a slugitorilor. Pe Kiss Jenő l-au hărțuit, deore-ce întreg timpul de vacanță peste vară l-a consacrat cu jertfire, pentru ei, umblând din sat în sat, să admonizeze poporul, să nu meargă în țara Valachilor, să-și caute muncă cinstită, aci acasă. Pe când conducătorii poporului de la sate, cari se uitau cu neputinire cum degenerază afacerea de a înlesni fetelor fuga și a le vinde, se primblă nepedepsiți. D-n Berecz, Esztelek, Káson și în luna trecută s'a înlesnit fetelor să fugă la Galați fără p'ș port. Și, vor lua fuga și pe viitor; nu face nimic nymat în patria maghiară să nu meargă. În câțiva ani se va arăta, ce era mai potrivit: a diriga Săcuiența, căutătoare de muncă spre Ungaria, până vor sosi vremuri mai bune, sau a le da voie să emigreze și mai departe în România?...”

Sârbare-reclamă. Articolul nostru de mai la vale intitulat „Cum a fost!” l'am scris, eri, Vineri, după amiază, plin de impresii proaspete ce ni-le-a deșteptat sârbarea semi-oficială, dar' cu atât mai semitică. Cât de potrivite și corâspanzătoare cu realitatea sunt impresiile noastre, dovedește, nu se poate mai eclatant, și următorul pasagiu scos din articolul de fond al fițiicei ovreo-kossuthiste de aici, apărut azi, Sâmbătă dimineața, articol, menit anume a da expresie impresiunilor națiunei:

„Acestor împregiurări, acestor îngustimi de inimă burocratice comercianții, industriașii și cea mai mare parte a birtașilor noștri atribuiesc, că așa zicând nici n'a fost de loc ceva circulație mai măricică de comerț și de bani; pe când pe baza speranțelor strălucitoare, ce se legau de venirea oamenilor din provincie, toți în toate branșele se pregăteau și luau la sigur, că după ei („provincialii”) vor rămâne aici mulți bani.”

Va să zică: curat reclamă ovreiască întregă sârbarea de dolu! Asta totuși e un fel de scandal!

O conferență la dl Dr. Rațiu.

„Tribuna” de Mărcuț, 4 c., publică în fruntea foii, cu litere grase următorul comunicat oficial:

„Președintele comitetului central electoral al partidului național român, dl Dr. Ioan Rațiu, ne împărtășește, că d-sa, în înțelegere cu comitetul, a întrunit de nou la o consfătuire intimă, în ziua de 1 Octombrie

n. a. c., pe mai mulți fruntași ai partidului nostru național din diferite ținuturi ale Transilvaniei și Ungariei. După o apreciere amănunțită a situațiunei actuale s'a constatat, că cei întruniți consimt pe deplin cu dl president și cu comitetul întru a susține neștirbit programul nostru național, decisiunile conferențele noastre naționale și îndeosebi a susține politica de rezistență pasivă și organizarea partidului național român.”

De alta parte sub titlul: „Un president pe viață”, „P.-Lloyd”-ul dela 5 c. are următoarea corespondență din Sibiu:

„Comitetul partidului român pasivist a fost întrunit alaltăieri aci, pentru a se chibzui asupra chestiunei convocării conferinței românești naționale, oprite de fostul ministru de interne Hieronymi. Spre acest scop veniseră din afară: Coroian și Dr. Vaida, din Cluj; Dr. Maniu, din Blaj; Dr. Zehan, din Dicio St Martin; Rubin Fatiția, din Alba-Iulia; Dr. Mihali, din Dej; Dr. Brediceanu, din Lugoj; avocatul Barbu, din Reghinul-săseș; preotul Palade, din Feniș, și propriiet. Vojda din Alparet. Precum reiese din conspectul nu nelor de mai sus, cu singura excepțiune a lui Brediceanu din Lugoj, toți ceilalți membri ai comitetului (sic!) sunt din părțile ardelenale țării. Se înțelege, că la consfătuirea cu luat parte și membrii comitetului (sic!) cari locuiesc stabil în Sibiu. (Cari? Am dori să știm. R. „Tr. P.”).

„Cei de față la conferență s'au unit în cugetul, că adunarea cea mare ce ar fi să se întrunească, la care cel de pe urmă president ales Dr. Ioan Rațiu, ar fi să-și depună mandatul expirat și să se supună unei noue alegeri, cu greu ar fi permisă; s'a hotărât deci cu o majoritate de 1 vot, ca Drul Rațiu are să-și continueze funcțiunea de president. În niște asemenea împrejurări — spun guri rele românești — dl Dr. Rațiu se poate considera ca president pe viață.”

„La cumpănă majorității a contribuit greutatea de voci ale celor doi gineri ai Drului Rațiu, anume Coroian și Tilea. Bate la ochi, ca organul de căpetenie al pasivistilor, „Tribuna”, de aci, tace molcom despre conferența aceasta a comitetului”. (Se vede că corespondentul lui „P. Lloyd” a scris raportul său Marți, înainte de a fi apărut seara numărul „Tribunei” de Mărcuț).

Cum a fost!

În scurt timp se petrecură în Arad două manifestațiuni, una românească, alta maghiară.

În 2 August s'a manifestat poporul nostru din incidentul instalării episcopoești.

Și s'a desfășurat înaintea lumii un tablou pitoresc, cum numai fantasia și o poate închipui.

Un popor ca rupt din soare, în haine albe ca zăpada, împodobite de arta lucrului de mână a țărâncei române. Fiecare svelt cu umeri lași și cu focul în ochi defilau înainte pe căi lor spumegători, ear în urma lor bătrânii, câte de câte cu preoții în frunte. Era ca o litie intrarea triumfală din Arad.

S'a înfățișat un tip de popor în splendoarea portului și ținutei sale impunătoare. Și lumea a rămas fermecată de acest tip de popor. Și ziceau: așa ceva nu s'a mai pomenit.

În 6 Octombrie s'a adunat unghurimea la sărbătoarea aniversării de 50 ani a executării celor 13 generali ai revoluției maghiare.

Apelul s'a dat de sus din Budapesta cu o animație, de credeai că va fi îngust Aradul pentru primirea lumii ce o să se adune. Așa se zugrăvia aceea zi ca izbucnirea elementară a mării poporului maghiar.

Va veni parlamentul, vor veni toate orașele, vor veni toate societățile și imensa masă a poporului, ca să demonstreze că viu este încă spiritul revoluției în sinul poporului maghiar.

O foaie din loc aduce și tabloul, cum însuși Maj. Sa Francisc Iosif I depune coroana de laur la poalele monumentului celor 13 generali cu prorocia deputatului Barabás, că va veni vremea și pentru acea încoronare a martirilor.

Noi ne-am exprimat respectele noastre față de cei ce și cinstească idealurile lor. Am cerut numai atât, să nu ceară și dela noi închinăciune, ci mai virtuos să ne lase a ne închina și noi idealurilor noastre.

Ei, și ce s'a întâmplat în 6 Octombrie? În loc de manifestația unui popor, un grotesc de tam tamuri, fără vr'un colorit de caracter național.

A venit delegațiunea parlamentului, cu presidentu său în frunte. Grotescul tipurilor însă îți arată, că aceasta nu e o nație, căci bună-oară Pichler Gyözö alături cu Ugron Gábor, ori Vészi József cu Kossuth Ferencz nu pot fi de o mamă născuți. Îți vine să crezi, că câțiva sunt, dela atâtea specii de mame descind.

După acestia urmează delegațiunile fiecare câte cu un steag și cu o coroană în frunte. Ii cunoaștem pe toți, căci îi vedem mai la toate ocaziunile defilând. Sunt măestri de toate branșele și mai bine și mai slabi îmbrăcați, tot în tunderile lor de toate zilele. Și indispensabilii învățători și amployați.

Străinii, așa câte un „bű magyar“ cu „Kossuth kalap“, cu pană de colie și cu pintoni, dispar între pulgării din Arad.

Mai marcat prin mulțimea și tipul său oriental era Judaismul care a făcut stafiagiul conductului.

Coroane scumpe n'au lipsit, căci bani sunt în belșug la dînsii, dar cea mai strălucită, de argint, care a întunecat și pe aceea a parlamentului, a fost a neamului Israel. Și e lucru prea firesc. Căci din apa sfințită a Kossuthismului Israelul face Gescheft splendid, ear Ungurul oftează și plătește.

Altfel public s'a făcut așa, că la apel s'au închis toate școlile, prăvăliile și oficiile, ca să poată participa întreg personalul comercial și industrial. A fost dar și o lume de băiați, tot de toate branșele.

Numai poporul genuin maghiar, care a luptat în 1848, n'a fost de față. Mai mult, ici-colea câte un blajin de țeran îmbrăcat în o tundră de nu știai ce e, țeran ori măestru.

Piața libertății li-a fost destul de largă, încă ar mai fi încăput pe atâtea; n'au fost nici pe jumătate câți eram noi în 2 August și nici atâtea câți erau dînsii la alte ocaziuni, bună-oară la desvâlțirea monumentului.

Acestatea vor să zică, că demagogia kossuthistă a făcut totul, ca să izbucnească cu putere elementară sentimentul revoluționar al poporului maghiar, dar în loc de popor maghiar, a izbucnit semitismul ca element kossuthist, fie că poporul maghiar e obosit de boala demagogiei, și că e mulțumit să facă altfel pe grozavul în numele lui. La tot cazul e un simptom.

Însă apariția Judaismului pe scena independentei ungare înseamnă ceva pozitiv, și adică, că-i genează și amenință chiar legăturile dualistice cu Lueger-ismul și ar voi să rămână singur, că acasă în Ungaria el e domn. Și apoi vama pe mâna lor, etc. etc.

Bage bine de seamă frații maghiari, să nu se pomenească că și pe sfinții lor mucenici și-I vor însuși Jidanii. Cine nu crede, citească dedicațiile lui Pichler Gyözö, Sas Ede, Vészi József, tot atâtea „uj magyar“, că acelea au lăsat toată reprezentanța de patriotism, câtă a văzut lumină până acum.

După răsunare țipă Pichler în dedicația sa. Se înțelege, că contra celor din Viena. Vorba e însă, că oare pentru cele din 1848, ori pentru cele din 1898, adică pentru-că au îngropat pe Damianich și soții, ori pentru-că a înălțat pe Lueger?

Ei, dar' cine știe tainele inimilor! Altfel, pardon! Ungurul nu filosofează.

George Dima.

Duminea trecută distinsul măiestru de muzică, dl George Dima a părăsit Sibiuul pentru totdeauna și s'a stabilit la Brașov.

Societatea din Sibiu în mod imponent și-a manifestat durerea sa pentru pierderea domnului Georgiu Dima, care s'a validat acolo ca factor cultural, și stimei, iubirei, recunoștinței sale i-a dat expresiune prin cele mai delicate semne ale iubirei.

Din tragicul incident al trecerii din viață a doamnei Ioana Bădilă, cu a cărei familie familia domnului Dima a stat în legătură de rudenie, s'a abstat de la banchetul festiv, care era insinuat din partea societății din Sibiu în onoarea domnului Dima.

Publicul român din Sibiu și-a știut manifesta în alt mod stima și iubirea față de distinsul profesor.

La inițiativa comitetului reuniunii române de muzică din Sibiu și cu conlucrarea d-soarelor membre active ale reuniunii, d-soarele Eleonora Borcea, Minerva Cosma, Maria Popescu, Maria Tilea, din partea societății române din Sibiu i-s'a făcut domnului Dima prezent un inel de aur cu briliante, în preț de 168 florini.

Reuniunea română de muzică din Sibiu a fost locul, unde domnul Dima a dezvoltat binecuvântata activitate, care a atras admirațiunea și recunoștința tuturor acelora, cărora le zace la inimă cultura și progresul în sinul poporului român.

Din partea membrilor activi ai reuniunii i-s'a dat domnului Dima un admirabil Album, cu subscrierile tuturor membrilor activi, cari au fost în reuniune în decurs de 18 ani sub conducerea d-lui Dima.

Mercuri din săptămâna trecută a fost cea din urmă probă de cântări în Sibiu sub conducerea domnului Dima.

În o conferință confidențială a tuturor membrilor reuniunii, care a premers tot Mercuri acestei ultime probe, s'a luat concluzul, ca atât suvenirul din partea societății române din Sibiu, cât și Albumul cu subscrierile membrilor, să i-se predea domnului Dima în sala de probe, prin președintele reuniunii.

Ca semn al dragostei, care leagă pe această societate românească de dl Dima, ca director de muzică, i-a prezentat inelul de aur în briliante după model englezesc.

Ca semn al recunoștinței din partea membrilor activi i-s'a prezentat apoi admirabilul Album cu o adresă, care face onoare atelierului lui F. Neuzil din Sibiu.

Dl G. Dima în fața acestor semne de dragoste și de stimă, și a modului cum ele s'au manifestat, a răspuns emoționat până la lacrimi.

Școala civilă de fete a Asociațiunii, la care domnul Dima încă a funcționat ca profesor în cei 7 ani din urmă, ca semn de stimă al elevelor și al corpului didactic i-a prezentat domnului Dima un călimar și un condei de argint pe lângă o adresă frumoasă.

Plecarea din Sibiu era destinată pentru Vineri seara, din cauze diferite însă ea s'a amânat până Duminecă dimineața.

Vineri seara, unii dintre cei mai intimi s'au întrunit la o cină comună cu familia domnului Dima. Cu această ocaziune membrii activi ai reuniunii au prezentat doamnei Dima (prin doamna Maria Crișan) un frumos buchet de flori.

Profesorul seminarial dl Dr. Barcianu în cuvinte alese a reamintit timpurile de acum 18 ani, de când a venit în Sibiu dl George Dima, și a trecut în revistă tinera societate de atunci, care a primit cu brațele deschise pe domnul Dima, dând locul cuvenit și bătrânilor, cari au lucrat la crearea postului de profesor în seminarium pe seama artistului Dima.

În cuvinte alese și adânc simțite a vorbit doamna Alexandrina Mateiu pentru d-na Dima, care a fost un scump mărgăritar al corului reuniunii, asemenea din inimă a rostit cuvinte de recunoștință dl profesor Dimitriu Cunțanu pentru familia Dima. Clericul Zenovie Popoviciu a adresat elocvente cuvinte de mulțumire domnului Dima pentru bunele servicii făcute în seminarium, dând direcție unei generațiuni, care are misiune sfântă în sinul poporului român.

Adânc emoționați au răspuns domnul și doamna Dima, mulțumind de multele semne de iubire, cu care societatea din Sibiu le înfrumusează drumul spre Brașov.

Duminecă dimineața, după oarele 7, un public distins se afla la gara din Sibiu spre a zice cel din urmă adio familiei Dima, spre a continua șirul de manifestațiuni ale stimei și iubirei, cu cari a fost distins.

T. R

Plagiatul „Enciclopediei“.

III.

Un martir!

Fericită generațiune, noi, tinerimea de azi! Am avut privilegiul de-a vedea în scurte intervale diferite categorii de martiri, eșii din sorman poporul nostru. Am văzut martiri naționali, suferind temniță cu eroism și pe urmă... unii ploconindu-se lui Bánffy cu același eroism. Am văzut martiri ai presed, suferind cu „rară“ abnegație... din necesitate de ordine superioară. Și acum facem cunoștința unui nou soi: sunt martiri literari, cari cu stoicism și cu suverană nepăsare primesc responsabilitatea pentru păcatele „Enciclopediei Române“... Și să mai zică cineva, că nu e potințe și nu e cu viitor de aur acel popor, care e în stare să nască atâtea martiri, atâtea eroi, cari nouă, fericitei tinerimi, ne pot fi modele demne de imitat! „Trăiască martirii nostri!“

Dl Aurel Trif este și el un martir. Aparține chiar duor din categoriile înșirate; e un martir colectiv, deci un adevărat enciclopedist. Departe de-a ataca nobila-i pornire, constatarea aceasta nu vrea să fie decât o expresiune a admirației mele față de acest bărbat, înzestrat cu atâtea altruism, care ca un adevărat Român nu se înconvoaie sub povara dulcelui martiriu.

Martiri se numesc toți cei ce sufer pe nedrept. Dl A. Trif suferă într'adevăr pe nedrept în chestia plagiaturii din „Enciclopedie“ Pentru-că:

1) Articolul cu pricina nu este iscălit de dl A. Trif și pentru toți articoli neiscăliți de dl A. Trif, revine atât gloria, cât și demeritul, adică întreaga răspundere, dlui director Dr. C. Diaconovich.

2) Dacă plagiatul n'ar fi fost scos la iveală, dl director beneficia de rodul muncii dlui Trif, indiferent dacă e muncă bună sau rea, traducere sau plagiat.

3) Dl Trif n'a publicat articolul cu dela sine autorizație, ci a primit ordin expres dela dl director să traducă acel articol

din „Pallas“; care va să zică, d-a să aia cut executorul voinței dlui director și mai mult decât acesta e păcatul d sale, — un păcat de complicitate, cel mult.

Este deci cert, că autorul moral intelectual al delictului codificat în „Enciclopedie“ este exclusiv dl director, ear' dl Trif o victimă nevinovată. Aceasta rămâne bi stabilit în interesul reputațiunii ambilor.

Cu toate astea țin să mă înteleg cu dl Trif, asupra câtorva lucruri, atingătoare de chestiunea, în care — regret etern — picat și d-sa.

D-ta, d-le Trif, desigur nu împărtășești derile dlui Diaconovich, că articolul din chestiune, lungul articol de peste 5 coioane, nu fi un „plagiat“. Pentru-că ce se înțelege „plagiat“?

În general noțiunea plagiatului e foarte amplă. Așa când zicem: „Cultura românească“ este un mare plagiat, sau „dl Trif este un plagiat... poate după chipul asemănării lui D-zeu“, — am vorbit despre plagiat în general. Însă, când resonăm dl Lazar Șeineanu și susținem: „Plagiatură se cheamă cel-ce ia din operele altuia și publică ca ale sale“, am vorbit despre plagiat în special. Și, crede-mă, cazul Enciclopediei e foarte special. S'a luat din „Pallas“ opera altuia și s'a tipărit în „Enciclopedie“ ca a... dlui Diaconovich. Deci un plagiat matematic este dovedit.

Mai zice dl Diaconovich că e „plagiat“. Perfect, — un plagiat prin conducere. Uite, dle Trif, eu socot că pe ușor luați D-voastră, incliții conducătorii „Enciclopediei“, chestia cu acest fel de „traduceri“. De pildă, numai la litera G (unde se găsește și articolul împrișinat) găsit tot din „Pallas“ articoli: George (Pallas p. 751); Gabella; Gabberger (vezi și Mayer!); Gajari; Gajdar; Geiger (vezi Mayer!); Garay și alții, și vre-o 20 articoli din Mayer. Numai litera G. (Inceputul), dle Trif. Și sub unu din acestia nu este arătat nici isvoarea numelui autorului din original, Onorabilul nume al plagiatorului sau traducătorului, ci toate poartă stampă Dr. C. Diaconovich și „ASTRA“. S'a dat deci din isvoarele citate de noi av-re străină sub firmele acestea. Și știți poate, dle Trif, că percurgând în Enciclopedie, putem găsi sute de articole „traduse“ (și adică „tradus“ în sensul comediilor lui Caragiale!), încât stabilit proveniența lor, am avea înaintea noastră un prețios mozaic, o carte, al cărei titlu real ar fi „Enciclopedia română tradusă din unghurește și nemțește cu oarecâte adaugiri superficiale. Director: C. Diaconovich“.

Nu susțin, că n'ar trebui să se deducă, dat fiind că asupra diferitelor chestiuni și informații autorii și conducătorii Enciclopediei nu pot scrie lucruri originale. Dar' e evident, că dñiile lor prea cu dilecție se ascund în haina filosofiei Mephisto: „Wer kann was Dummes, was Kluges denken, was nicht die Vor-schon gedacht!“ Nu era îngăduit să copieze articoli mari, fie istorici, fie literari, asupra cărora trebuia să se spună, că se cunoască, și părerile și cunoștințele noastre. Ear' când nu se indică isvoarea înseamnă direct, a face negoț cu marea altuia. Ideia invocată de susținătorii „Enciclopediei“ că o publicațiune de natura aceasta nu să pună pond pe articoli originali, pe care scopul ei este popularizarea științelor și a culturii... chiar când s'ar admite, nu justifică întru nimic lanțul de plagiate „Enciclopedie“.

Și apoi acest fel de traduceri are un inconvenient. Domnișii diriguitori fac de obicei resumate. Pentru a face resumat inteligent însă se cere o orientare în materia ce se resumă. Ei domnișii diriguitori sunt „din întâmplare“ lipsiți de această orientare, precum dovedit.

Tot pentru acest fel de traducere ti se pretinde cunoașterea exactă a limbii din care traduci și a celeia în care traduci. E de prisos să o spun, că și aceste calități lipsesc din biroul „Enciclopediei”. Probă: drăguțul de Berni Detre, despre care am vorbit în articolul meu cel... supărător.

Apropos de articolul meu! Dle Trif, țin foarte mult, ca să fi orientat asupra motivului principal ce m'a îndemnat la scrierea acelui articol, — aceasta pentru ca să nu-mi a'ribuif cumva intenția străină de mine, că aș fi voit să te scot pe D-ta de martir, de unde nici nu știam că faci literatură și încă în școala magistrului Diaconovich.

Crede-mă, că cetind eu cele publicate în „Enciclopedie” asupra literaturii germane m'am revoltat foarte. De ce? Pentru că chiar atunci apăruse într'un ziar francez din București unul din seria de articole critice ale dlui prof. univ. N. Iorga, articole, în care cu multă perspicacitate se apreciază starea culturală și literară a Românilor și cari și astăzi încă sunt obiect de preocupare în cercurile literare și politice din România. În unul din aceste articole dl Iorga afirma superioritatea culturală a Românilor ardeleni față de păturile sociale franțozite din România și atribuia această împrejurare influenței culturale germane asupra noastră...

Auzi, dle Trif, și rămâi, dacă poți, cu gura închisă: D-ta și cu ceilalți directori ai „Enciclopediei”, cari plagiază cultura germană după un lexicon de conversație unguresc, d voastre sunteți vestiți ca având cultură germană!! Nobilul Berni Detre și cultura germană...

Nu, nu e germană cultura asta! Sărmana... e un conglomerat amorf, românomaghiaro german, o spoială incoloră, deocamdată fără prospecte de-a se îmbunătăți. Căci, dacă din cele câteva sute de cărțurari români nu se găsește nici un cunoscător al literaturii germane; dacă pentru un articol al unei publicații române, directorul a trebuit să recurgă la un străin, la Rudow, care, — vorba dlui Diaconovich — a decedat pe neașteptate (!) înainte de a-și scrie articolul; dacă un bărbat, a cărui unică calitate este arta de-a trăi, a știut îmbăta lumea cu apă rece și a știut acredita până și între străini ideea că este un „prealuminat scriitor și învățat”, pe când chiar și în literatura germană este un ignorant; dacă pentru un articol asupra literaturii germane a trebuit să se recurgă la un plagiat... e clar și dovedit ca și plagiatul Enciclopediei, că nu avem cultură germană, ci suntem cu desăvârșire străini de ea.

Eată, dle Trif, câte de toate cuprinde plagiatul „Enciclopediei”. El nu ilustrează numai pe interpretătorii ei, ci este un trist, document pentru cultura „de pe la noi”.

Acestea deci, dle Trif, și nu martiragiul d-tale, nici vre-o rea pornire pentru „Enciclopedie” m'au îndemnat să scriu.

În cât pentru „Berni Detre”, era într'adevăr o boroboată prea boacană, de cât s'o fi trecut cu vederea. Trebuia să o spun că D-voastre, directorii „valoroselor publicații”, rea sunteți bunți patrioți, prea trăiți sub influința legilor politice-bisericești, când introduceți pe toți fiii ilegali pe unguerie în matriculele „Enciclopediei”.

H. Chendi.

NOUTAȚI

Arad, 7 Octomvrie 1899,

Alegerile de deputați pentru congresul național-bisericesc. Consistorul gr.-or. român din Oradea-mare a dispus alegeri noue de deputați congresuali pe periodul de trei ani 1900—1903. Terminul de alegere pentru deputații din cler e fixat pe 28 Octomvrie (9 Noemvrie) a. c. Terminul pentru întrunirea sinoadelor parohiale electorale e pus pe 17/29 Octomvrie a. c. În toate parohiile, ear' colegiile de scrutiniu în toate cercurile electorale se vor întruni la 26 Octomvrie (9 Noemvrie) a. c. la 11 ore înainte de amiază. Precum ni-se scrie din părțile Orăzilor-mari, candidații și aleși se speră a fi, conform dorinței generale: în cercul Vașcoului dl Dr. Gavril Cosma, în cercul Beiușului Paul Pap, în cercul Beliului Dr. Iustin Pap, în cercul Tincei Dr. Florian Duma, în cercul Peștesului Ioan Papp, în cercul Orăzilor-mari Dr. Aurel Lazar. Este curios, că cercularul consistorial, prin care se dispun nouele alegeri, deși datat la 15/27 Iulie a. c., totuși abia în zilele acestea din urmă s'a expedit oficiilor parohiale, încât va fi peste puțină în mai multe locuri anunțarea cu 8 zile înainte a sinoadelor parohiale electorale, conform dispozițiilor statutului organic. Și ce e mai mult, în textul cercularului s'au străcurat greșeli de tipariu foarte regretabile, care produc confuziune cu deosebire în privința terminului de scrutiniu care, nu se știe: este 26 Octomvrie st. v., ori 9 Noemvrie st. nou?

6 Octomvrie în Seminarul din Arad. Nu îndatorat prin legi sau prin vre-o ordinațiune mai înaltă, ci din pur „patriotism” vecinical aspirant la mitra vlădicească, arhimandritul Augustin Hamsea, directorul Seminarului din Arad, a prăznuit și el 6 Octomvrie, ziua în care au fost spinzurați cei treisprezece generali ai Maghiarilor revoluționari în 1849, dând ferii toată ziua elevilor seminariați și preparandiali. Credem a face plăcere amicilor sei de la „Tribuna” și „Gazeta Transilvaniei”, punându-i în cunoștință de această nouă dovadă de „patriotismul” și caracterul „național” al candidatului lor pentru vlădiecie!

Spargere în biserică. Ni-se scrie că în noaptea din 4 spre 5 Octomvrie n. a. c. făptuitori necunoscuți au intrat în biserică din Remetea, spărgând ușile dulapului epitropesc și al hainelor din sfântul altar. Nu au dus nimic. Ca armă de spargere au folosit toporul.

Secerișul pungașilor. În numărul de azi „Aradi Közlöny” scrie următoarele: „De mult n'au avut pungașii din Arad așa o zi bună ca ieri. (Sărbarea lui 6 Oct. — Red. „Trib. Pop.”) — În buzunările miilor de străini vesel decurgea „culesul”, și numai de la acela nu s'a furat ceva, care n'a avut nimica la sine, sau a rămas acasă. Mai ales buzunările deputaților au fost dejmite, ceea-ce de almintrelea dovedește, că deputatul dietal chiar și din partea pungașilor este ținut ca om bogat. De la Herculeșul partidului independent: Kubik Bela, un pungaș voia să fure punga cu 600 fl. Deputatul însă a observat-o aceasta și a lovit pe incomodul agent de busunare astfel, că numai de cât a scăpat-o din

mână, și mai întâiu s'a întors peste cap, apoi a luato-o la fugă. Nici nu l'au prins. — Al doilea cas a avut, tot față cu un deputat, un sfârșit și mai neplăcut. Cineva a furat punga cu 150 fl din busunarul deputatului Lakatos Miklós, tocmai înaintea statuei martirilor. Tot așa i s'a întâmplat și lui Magyar János, un membru al deputațiunii din Seghedin, căruia i-s'au furat 200 fl. Păgubașii toți au înștiințat casurile la poliție”.

Dela societatea de lectură „Petru Maior”. Subscriși în numele societății de lectură „Petru Maior” venim și pe această cale a aduce Magnificenței Sale D-nei ved. *Constanța de Dunca Schiau*, cele mai profunde și călduroase mulțămiri pentru mrimoasele donațiuni făcute societății noastre și anume: 85 opuri în 113 volume, ce formează „Mica bibliotecă juridică Antoniu Schiau”; mai departe 25 opuri diverse și un mobilier în valoare de 242 fl. Rugându-o frumos, ca să binevoiască a păstra interesul dovedit față de societatea noastră și pe viitor o asigurăm de profunda noastră stimă și recunoștință. Pentru comitet: Ioan Frumă, preș ad hoc. Mihail Navrea, secr. subst.

Constituire. Societatea de lectură a elevilor institutului preparandial din Blaj, întrunindu-se în ședința constituantă, ținută la 26 Sept. 1899, sub conducerea M. O. Domn Ion F. Negruiu, și a ales pe anul școlar 1899/1900 următorii oficianți: Președinte: Ilarian Dulău, redactor: Ioan Pescar, bibliotecar: Patricie Pallade, notar: Aurelian Dorgo, arch. var: Valeriu Tufescu, toți elevi în cursul III.; casar: Ioan Boer, în cursul II., ear membri în comisiunea criticătoare: Ambrosiu Nstor, Damitru Găfton, Ioan Runc, elevi în curs III, Emanoil Seiche, Mitrofan Cosgarea, elevi în curs II. și Ioan Barna elev în curs I.

Un profesor ungar antidinastic. Foile maghiare aduc știrea despre un cas nu tocmai de toate zilele. Profesorul de istorie la institutul „Francisc Iosif” din Pesta, *Varga Orló*, cunoscut ca un încarnat șovinist multura și dintre Aradani de pe timpul când a fost profesor la liceul din loc, în prelegerile sale s'a exprimat în chipul cel mai revoltător despre persoana Majestății Sale, zicând, între altele: că „Maj. Sa din grația lui Dumnezeu — un „extra-vurst.” Casul s'a descoperit și superioritățile școlare au fost silite să-l suspendeze pe dl profe or, poraind contra lui și cercetare disciplinară. Șovinistul profesor, e cunoscut almintrelea și ca un pronunțat anti-christ.

Calcularea în coroane. Precum e știut, dela 1 Ianuarie 1900 intră în vigoare calcularea în coroane. Privitor la aceasta ministrii tuturor resorturilor au dat deja ordinațiune circulară oficianților de sub jurisdicțiunea lor, ca în cărțile de contabilitate, în loc de florini și creștari în valuta austriacă, să inducă valorile în coroane și fileri, ear' în loc de prescurtarea „fl., cr.” să întrebuințeze c. și f. Peste tot se îndrumă oficianții să poarte grijă; ca de la intrarea în vigoare a calculării în coroane pe toate imprimările și în toate afacerile să se folosească numai această calculare.

Un document dispărut Dela ministerul domeniilor din România, a dispărut un document de mare valoare și de deosebită importanță pentru istoria Rmâniei. Documentul este un „edict” al împărătesei Maria Teresia sris pe 11 file de pergament și semnat de împărăteasa, de primul cancelar Simon Dik și de alți demnitari ai Curții. Data documentului e din 1747; el tratează despre morari, fânari, brutari,

franzelari, etc., și consacră câteva considerațiuni foarte măgulitoare și grăului moldovenesc, precum și grăului din România-mică, arătând cum trebuie să între Austria în relații comerciale cu Valahia și cu Moldova, precum și că cine sunt cei mai mari producători de cereale din principatele române. Înainte cu vre-o 30 de ani dl Daniil Carussi cumpărase documentul cu 2000 de lei, cu intenția de a-l dona statului. Aceasta a și făcut-o pe timpul guvernului liberal, cu toate-că musee mari din Anglia, Germania și Austria îi oferiseră sume enorme pentru el. Acum s'a constatat, că documentul a dispărut din archiva ministeriului domeniilor.

ULTIME ȘTIRI

Din Austria.

Viena, 6 Octomvrie. *Reichsrathul* va fi convocat sigur pe ziua de 18 Octomvrie. Indată în prima ședință guvernul va depune proiectul de lege despre egala îndreptățire a limbilor în locul ordonanțelor cehice, care vor fi desființate.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturaiu, durere de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiane.

Se pot căpăta de-a dreptul sau prin postă dela farmacia dlui Dr. Iulius Schopper în Oravița (Krassó-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

CĂLINDARUL NOSTRU

pe anul visect 1900

ca prim călindar scos în tipografia noastră, a apărut tocmai acum, cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. porto postal.

Doritorii de a 'și-l procura sunt rugați a se adresa la administrația „Tribunei Poporului”.

La comanda mai mari de 10 exemplare dăm 20% rabat.

Administrația
„Tribunei Poporului”

ECONOMIE.

Grâne.

Prețurile de la 6 Octomvrie.

	Arad:	B.-Pesta:
Grâu Aprilie fl.	7.60—7.85 fl.	8.77—8.80
slab	7.50—7.70	8.33—8.38
Cucuruz vechiu	4.80—5.	5.05—5.25
nou	3.70—3.80	5.05—5.12
Orz vechiu	5.30—5.40	5.90—7.—
nou	4.80—5.—	6.—6.10
Secară Apr.		6.45—6.65
pe Oct.	5.80—5.90	6.66—7.10
Ovăs Apr.	4.40—4.50	5.35—5.45
Oct.		5.—5.02

Editor: Aurel Popovici-Barciuanu.
Redactor responsabil Ioan Russu Sirianu

Biblioteca Noastră

Apare în Caransebeș.

Director: E. Hodoș.

Au apărut:

Nr. 1 S. S. Secula, Realități și Vișări, novelete

Nr. 2. Iosif Bălan, Iancu de Hunyad.

Nr. 3—4. G. Coșbuc, Versuri și Proză, cu portretul autorului.

Nr. 5. Gr. M. Alexandrescu, Fabule alese.

Nr. 6. N. Macovișteanu, Dela Sat, piesă teatrală pentru popor,

Nr. 7. Zotti Hodoș, Intocmai! comedie franceză.

Nr. 8—9. O. G. Lecca, Istoria Țigănilor, cu portretul autorului.

Nr. 10. E. Hodoș, Convorbiri Pedagogice.

Nr. 11—12. E. Hodoș, Căntece Bănățene, cu răspuns dlui Weigand

Nr. 13. E. Hodoș, Căntece Cătănăști, cu portr. lui T. Doda.

Nr. 14. G. Ciăciunescu, Copii de găsit, snoave, cu portr. autorului.

Nr. 15—17. Iosif Bălan, Numiri de localități.

Nr. 18—22. Zotti Hodoș, Poftă bună! Carte de bucate.

Nr. 23—26. P. Drăgălina. Din Ist. Banatului Severin I.

Nrele viitoare: Din Istoria Bănățului Sev. de P. Drăgălina.

P. II. Severinul sub principii Transilvaniei până la căderea sa în mâinile Turcilor (1658).

P. III. Resboaiele între Austria și Turcia pentru eliberarea Severinului

P. IV. Infintărea regimentului valaho-illiric, mai târziu romano-banatic nr. 13. (1767—1872),

Partea I. a apărut.

Celelalte au să apară pe rând. *Cei ce doresc să li-se trimită, sunt invitați a ne înștiința, ca să știm câte exemplare să tipărim.*

Directia.

Nouă carte de școală. A apărut tocmai zilele acestea „Geografia pentru școlile populare”, întocmită pe baza planului ministerial de învățământ, partea primă (pentru clasele III și IV), de Vasile Goldiș, profesor gimnazial, în editura Librăriei Ciurcu în Brașov. Prețul: 35 cr.

Acest nou manual de geografie al dlui profesor Goldiș, în forma cum se prezintă, este cât se poate de potrivit pentru cele două clase (III și IV) ale școlii populare. Împărțirea practică a capitolelor, urmate, fiecare îndeosebi, de „Observări metodice”; textul, expus într-un limbaj ușor, și cu mai multe ilustrațiuni; intercalarea în text a hărților pentru fiecare din cele cinci ținuturi mari ale Ungariei, — sunt toate calități alese, prin care manualul dlui Goldiș se recomandă foarte mult tuturor învățătorilor dela școlile noastre populare.

„Foaia Pedagogică”, ce apare la 1-a și 15-a a fiecărei luni în Sibiu, sub direcți-

unea dlui Dr. D. P. Barcianu, în Nr. 18 (din Sept.), anul III., are următorul cuprins: Cestiunea pedepselor în școala populară de Iosif Velcean, inv. (Urmare). — Modele de lecțiuni: Capra cu trei iezi. Poveste de Ioan Creangă, lecțiune de Dr. P. Șpan. — Din literatura școlară. — Informațiuni. Felnrimi.

— *Ideli fundamentale în Economia Politică și o nouă teorie sociologică*, de Ioan Socăciu, profesor în Brașov, a apărut în tipografia A. Mureșan din Brașov, în editura autorului și se poate procura de-acolo pentru prețul de 65 cr.

A apărut „LITURGIA sfântului Ioan Crisostom” de Nicolae Ștef, inv. în Arad, ediția II. pentru cor mixt, cu mai multe priceșne, irmoase, și un adaus de cântecuri naționale. — Prețul unui exempl. 3 fl. legat cu firme 50 cr. mai mult; se află de vânzare la administrația „Tr. Pop”.

Cartea plugarilor de Ioan Georgescu costă 25 cr. se poate procura dela Tipografia „Aurora” din Gherla.

Un comentariu la § 96 al „Statutului organic bisericesc gr.-or. rom.” după 30 de ani, de I. cav. de Pușcariu. Brașov, 1899. Tipografia Ciurcu et. comp. O broșură în format mare cu un text de 39 pagini. Prețul 1 coroană. Se poate comanda și dela Librăria numitei tipografii.

Exerciții intuitive și gimnastice, manual pentru învățătorii școlilor populare române, întocmite după plan, de Ioan Tuducescu, învățător în Lipova. Ediția a III. Prețul unui exemplar: 30 cruceri.

Almanach, edat de „Reuniunea învățătorilor români de la școlile confesionale gr.-or. din diec. Caransebeșului”, din incidentul adunării generale iubilare, ținută în zilele de 10/22 și 11/23 Septembrie 1895, cu care ocaziune s'a inaugurat monumentul lui Constantin Diaconoviciu-Loga. — Editura comitetului reuniunii. — Sub acest titlu harnica reuniune a învățătorilor noștri din diecesa Caransebeșului a scos de sub tipar în „Tipografia diecesană” din Caransebeș un op voluminos, peste 230 pagini, în format mare și elegant, având un cuprins bogat și de interes general. Prețul cărții este numai 1 fl. v. a. și se poate comanda de la „Librăria diecesană” din Caransebeș.

Pentru membrii Reuniunii opul s'a pus la dispozițiunea P. On. domni protopresbiteri din diecesa Caransebeșului spre vânzare, ear' pentru celalalt On. public se află de vânzare (cu prețul de 1 fl. plus portul postal de 15 cr. v. a.) la Librăria diecesană din Caransebeș și la notariul comitetului, Ioan Marcu, inv. în Nemet-Bogașan.

Gramatica Română pentru învățământul primar, partea I. de Ioan Petran, profesor siminarial (apărută în Arad, 1898 prețul 15 cr.) e aprobată de Ven. Consistor din Arad. Venitul curat al acestei cărți didactice este destinat pentru înființarea unui fond, din care să se premieze învățătorii noștri, cari se vor distinge pe terenul învățământului și, îndeosebi, în propunerea limbii materne. Se poate comanda și dela adm. „Tribunei Poporului.”

„Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune”, de Alfred Kormos, trad. de Constantin Pop, funcționar la „Albina”. Carte foarte importantă pentru membrii din direcțiunea tuturor institutelor de bani și a ori-cărora societăți pe acți. Costă 1 fl. 50.

La administrațiunea „Tribunei Poporului” au sosit și se află de vânzare:

„Povestea unei coroane de oțel”, cu prețul de 75 cr., „Războiul nostru pentru neatarnare” cu 55 cr., de George Coșbuc.

La administrația

„Tribunei Poporului”

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

„Teoria dramei” de Dr. Iosif Blaga. Prețul 1 fl. 80 cr.

„Cuvântări bis. de Massilon traduse prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.

„Lupta pentru drept” de Dr. R. Ihering traducere, de T. V. Păcășeanu Prețul 1 fl.

„Din vremuri apuse” de Iudita Secula, Prețul 50 cr.

„Juvenilia”, prosă și versuri de Sextil Pușcariu. Prețul 80 cr.

„Vieritul”, de Petru Vancu. Prețul 50 cr.

„Pribeag”, de I. Sceopul. Prețul 75 cr.

La facerea comandelor, cari vor efectui prompt, rugăm adauge și spesele de portu postal

Administrațiunea „Trib. Pop.”

„Povestea unei coroane de oțel”, de iubitul nostru poet George Coșbuc, a apărut în București, în editura librăriei C. Sfetea, cu o mulțime de ilustrațiuni intercalate într-un text istoric-poporal, ce se extinde pe 260 pagini ale volumului în format octav mare, cu un tipariu f. umos și cât se poate de bine îngrijit. Prețul: 1 leu 50 bani.—Din titlul cărții încă se poate vedea, că ea cuprinde istorisirea despre „Restaurarea domniei românești și războiul pentru neatarnare”, scrisă anume pentru țărânin.e. Incepând dela introducerea, până la pagina ei din urmă, cartea aceasta, îndeosebi, este scrisă cu atâta foc și dragoste de neam, cu atâta măiestrie și farmec și într-o limbă atât de dulce populară, încât, începând odată s'o citești, n'o mai poți lăsa din mâni până ai isprăvit-o. Și după ce ai cetit-o odată, din nou o începi și mereu o citești și tot nu te mai saturi. — O adevărată podoabă literară și un mărgăritar neprețuit în literatura noastră populară. Ear serviciul, ce are să facă opul acesta țărânului cărturar nu numai în România, ci în toate țerile locuite de Români,—nemăsurat va fi. Va reinvia, unde va trebui, și potența, unde este: adevăratul simț național, iubirea curată de neam și de patrie, indemnul spre fapte mari și glorioase și neclintita dragoste pentru limba strămoșească.

Un păcat neiertat va comite ori care familie românească, din saloane până în bordeiu, — care ar întrelăsa a-și împodobi masa și biblioteca cu acest mai nou mărgăritar literar al iubitului nostru poet Coșbuc.

„Trei Doctori”, comedie într-un act, localizată din limba germană de Virginia Măicu. — Prețul 20 cr.

1221

1899

Árverési hirdetmény

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. czik 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy az aradi kir. jbiróság 1140 számú végzése által Steger Ernő végrehajtató javára Brandt András almás-kamarási lakos ellen 84 frt 67 kr. tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 350 frt becsült buzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a helyszínen, vagyis a nevezett Almás kamarási lakosnál leendő eszközzésére 1899-ik október hó 17-ik nadjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. czik 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1899-ik október hó 3 napján.

384 1—1

Ortutay,
bir. végrehajtó.

ANUNȚ.

Subscrisa îmi iau voia a anunța On. public, că tocmai acum mi-am deschis

atelierul meu de modă: de croitorie și de cusut

a tot felul de haine pentru dame

în piața Tőkoly, Nr. 7 ușa 14 în etagiul I.

Atelierul meu este arangiat în chipul cel mai modern, și primesc comande și din provincie prin postă, pe cari le execut cu eleganță și pe lângă prețuri moderate.

Rugându-mă de spriginul și de încrederea On. public, sunt

Arad, Iulie 1899

358 7—12

Cu deosebită stimă:

Lucreția Vucu.